

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԳԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ազգային Պատրիարքարանի

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ԲԱՅՈՒՄ 1884 ԱՄԻՆ

ՆԻՍՏ Գ.

25 ՄԱՅԻՍ 1884

Կ. ՊՕԼԵՄ

ՏԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Մ. Կ. ՍԱՐԴԵԱՆ

1884

ԴԻԻԱՆԻ ԱՁԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ՄԱՅՐ ԳԻՒԱՆ

Տիգրան	Էֆէնտի	Եռսուֆեան	Ա. Արեւշէր
Քրիստոստէր	»	Ղազարոսեան	Բ. »
Յովհաննէս	»	Թորոսեան	Գ. »
Յովհաննէս	»	Արշակունի	Ա. Արեւշէր
Տիգրան	»	Հիւնքեարպէյէնտե. Բ.	»
Յակոբ	»	Պօշնակեան	Գ. »

Ձեռնմատուցեան Դիւան

Մաթթէոս Եսկ. Իզմիրլեան
 Գարեգին Վրդ. Թաթարեան
 Մարկոս Էֆէնտի Աղաբէգեանց

Դաստիարակութեան Դիւան

Գէորգ Էֆէնտի Ապտուլլահ
 Միքայէլ » Մամիկոնեան
 Ռէթէոս » Պէրպէրեան

Կայրածոց Դիւան

Յակոբ Էֆէնտի Եէմէնիճեան
 Պօղոս » Թորգոմեան
 Քրիստոստէր » Ղազարոսեան

Համարա կալութեան Դիւան

Մկրտիչ Էֆէնտի Ճանըմեան
 Գառնիկ » Յովակիմեան
 Կարապետ » Սըվաճեան

Յարաբերութեան Դիւան

Յովհաննէս Էֆէնտի Թորոսեան
 Ռուբէն » Պուլիուրեան
 Վիչէն » Օրմանեան

Իրաստութեան Դիւան

Յովհաննէս Քիչ. Մկրեան
 Յակոբ Էֆէնտի Արշակ
 Գարրիէլ » Նորատունկեան

Նախամեծնութեան Դիւան

Յովհաննէս Էֆէնտի Արշակունի
 Մինաս » Չեղաղ
 Նշան » Պօյաճեան

Խմբագրութեան Դիւան

Հարարձուժ Էֆէնտի Ալաճաճեան
 Յակոբ » Գուրգէն
 Մկրտիչ » Մէղպուրեան

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն Ժ Ո Ղ Ո Վ

ԲԱՅՈՒՄ 1884 ԱՄՆՆ

Ն Ի Ս Տ Գ.

25 ՄԱՅԻՍ 1884

ՆՈՒՍԳԻՆ. — Տ. Սիմէօն Եպիսկոպոս Սէֆէրեան (Սուքուսայ)

ԱՏԵՆԱՊԵՏ. — Տիգրան Էֆէնտի Եուսուֆեան

ԱՋԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈՒՆԱՆԲ

ԵՆԻՐՈՆԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒՆԲ	ՍՈՒՐԿՆԱԿ Ա. Վ. Իճակ	ԳՈՒՄ-ԳԱՐՈՒ, ԿԵՏԻԿ-ՎԱՅԱ. Եւ ԳՈՒՄ-ԳԱՐՈՒՆ ԴՈՒՍ	47 Գասպար Գասպարեան
ԵՆԻՐՈՆԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒՆԲ	Ա. Վ. Իճակ		48
1 Սիմէօն Եպ. Սէֆէրեան		21 Գրիգոր Պէրպէրեան	Իւսկիստար Ս. Կարապետ
2 Կարապետ Վ. Բագրատունի		22 Կարապետ Աղարդժանեան Բ 3	49 Միհրան Պանճէղափուլ Բ 3
3 Վահան Վրդ. Տ. Մինասեան		23 Բարթող Քիւրքճիւլաչեան Բ 3	50 Պողոս Թորգոմեան Բ 2
4 Կարապետ Քահ. Սէթեան Բ 3		24 Գէորգ Ապտուլլահեան	51 Տրդատ Փափազեան
	Բ. Վ. Իճակ	25 Յ. Մէրեշիմ-Գուլի Բ Պ	52 Յակոբ Հանեան Բ 3
5 Խորէն Արքեպ. Նար-Պէյ Բ 2		26 Տիգրան Հիւնքեարպէլէնտ Բ Պ	Գ. Վ. Իճակ
6 Մատթէոս Եպ. Եղմիրեան Բ		27 Աւետիս Սուրէնեան Բ Պ	Գասքիմ-Քալա
7 Յովհաննէս Քահ. Մկրեան Բ		28 Տօթթ. Յ. Թիրեաբեան Բ 3	53 Գասպար Չերազ Բ 3
8 Գրիգոր » Աճէմեան Բ Պ		29 » Ա. յվաղեան	Բերա
	Գ. Վ. Իճակ	30 Գէորգ Ա. յվաղեան Բ Պ	54 Գրիգոր Ալիմլիցճեան Բ 2
9 Յակոբ Վ. Ա. Փափազեան Բ 2		31 Յակոբ Եճմէնիճեան Բ 3	55 Ղազար Հովեան Բ 2
10 Խորէն Քահ. Փէշլիվանեան Բ 3		32 Յակոբ Գուրգէն Բ	56 Յարութիւն Պէլեան Բ 2
11 Ոսկի Քահ. Օնանեան Բ		33 Խաչիկ Կամարական Բ	57 Նշան Պոյաճեան
12		34 Միհրան Ինճէեան Բ 3	58 Վիշնէ Օրմանեան
	Դ. Վ. Իճակ	35 Յովակիմ Անդրէասեան Բ 2	59 Սինքերիմ Մանուկեան Բ 2
13 Եղիշէ » Ա. յվաղեան Բ		36 Մարտիրոս Էքսերճեան	60 Համբարձում Մազպուլի. Բ. 3
14 Յովհաննէս Վ. Արշարունի Բ 3		37 Մանուէլ Պէշիբեան	61 Մանուկ Աբանեան Բ Պ
15 Աահակ Քահ. Տ. Սարգսեան Բ 3		Բ. Վ. Իճակ	62 Տիգրան Կիւմլիկէրտան Բ 3
16		Պէշիկարա	Միշագիւղ
	Ե. Վ. Իճակ	38 Բարսեղ Հայաճեան Բ	63 Տիգրան Եուսուֆեան
17 Յովսէփ Վարդ. Ա. յվաղեան		39 Յովհաննէս Քէրէտէճեան	64 Մկրտիչ Գազանճեան Բ 2
18 Գարեգին » Թաթարեան		40 Մելքոն Պարոնիկեան	65 Մկրտիչ շանրմեան Բ
19 Սուքիաս Քահ. Ստեփանեան Բ 3		Եւեմի-Գաբու.	66 Պողոս Շիմանեան
20 Գարրիէլ » Խանճեան Բ 2		41 Լեւոն Քարամանճեան Բ Պ	67
		42 Մարուգէ Յրէնկեան Բ	Պիլգոգ Եւ Ղալաքիա
		43 Պողոս Էնքերճեան	68 Միքայէլ Մամիկոնեան Բ
		44 Յակոբ Պօշնակեան	Գ. Վ. Իճակ
		Իւսկիստար Ս. Խաչ	Քուզկոնճուղ Եւ Իճախի
		45 Սիմէօն Յէլկեան	69 Մկրտիչ Մէլպուրեան Բ
		46 Գարրիէլ Նորատունիեան	70 Սիմոն Մազսուսեան Բ

Բացակայութիւն առաջին .
» երկրորդ .
» բանաւոր սլատճառաւ .

Գատրգիւղ

74 Գառնիկ Յովակիմեան

72 Կարապետ Հաղարեան Բ

Նարյը-Գարու

73 Միհրան Տէօբէճեան Բ 2

Եհնի-Մամարիէ Սամարիոյ

74

Թօփ-Գափու

75

Էլուպ Ս. Եղիա Ե. Ս.

Աստուածածին

76

Գուրու-Ձեշմէ

77 Կարապետ Սլոճեան

Հիսար Ե. Պօյաճի-Գիւղ

78

Նոր-Գիւղ Ե. Սրեճիս

79

Պալատ

80 Մկրտիչ Կիւմրեան Բ

84 Ռէթէոս Թաղէոսեան

82 Ներսէս Երէցեան Բ 2

Քարակեօմբիկ

83 Յովհաննէս Թորոսեան

84 Կարապետ Փանոսեան

Ե. Վիճակ

Սամարիա

85 Յակոբ Արշակ

86 Սարգիս Աղաբէգեան Բ Պ

87 Յովհաննէս Նուրեան

88 Ռուբէն Կիւմրեղկրտանե Բ

89 Գարեգին Պաղտատեան Բ 3

90 Գրիգոր Ղազարոսեան Բ 2

91

92

93

94

Խասգիւղ

95 Յովհաննէս Արշակունի

96 Ռուբէն Պուլիտեան

97 Մարգար Գուլտըրզեան

98 Յակոբ Խանտանեան Բ Պ

99 Նիկողոս Թիւլպէտեան

100

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՔ

Կարին

101 Սերովբէ Ազնաւորեան

Բեօթանէա

102 Աւետիս Թընկերեան

Աղբիանուպօլիս

103 Յակոբ Պարոնեան Բ Պ

Նիկոմիդիա

104 Կարապետ Ս. Իւթիւճեան Բ Պ

Ալին

105 Յակոբ Գորեան

Ղարանիսար

106 Կարապետ Երէցեան Բ Պ

Արաբկիր

107 Կարապետ Խաչիկեան

Բաղեղ

108

Պրոնսա

109 Քրիստոստուր Ղազարոսեան

Եւղոկիա

110 Կարապետ Կիւրճեան Բ Պ

Ամաթիա

111 Համբարձում Ալաճաճեան

Բալու

112 Յովհաննէս Ազնաւորեան Բ

Եղեսիա

113 Յակոբ Իւթիւճեան

Մանճըլիս

114

Հաճըն

115

Երզնկա

116 Ռէթէոս Պէրպէրեան

Թէքիրտաղ

117 Տիգրան Գ. Սինանեան Բ 2

Կեսարիա

118

Խաբբերդ

119

Պալքրէսեր

120 Ստեփան Գօջօեան

Մուշ

121 Ստեփան Փափազեան

Տիպրիկ

122 Նշան Գարազաշ Բ 2

Ձիթուն Ե. Մարաղ

123

Տրապիգօն

124 Յարութիւն Ձէրբէղեան Բ 3

Պաղուատ

125 Կարապետ Սլոճեան

Տիգրանակէրտ

126 Միհրան Զօզանեան

Վան

127 Մարկոս Աղաբէգեանց

Աղթամար

128

Հայեպ Ե. Անբրապ

129

Սեբաստիա

130 Մկրտիչ Յ. Մէլիքեան

Ռուսմոզ

131

Բաբերդ

132

Զմիլածագ

133

Գաղատիա

134

Ատանա

135 Մինաս Չերազ

Սդերդ

136 Մատթէոս Ալէքսանեան Բ 3

Եօզրատ

137

Մալարիս

138 Գէորգ Վարդանեան Բ

Իզմիր

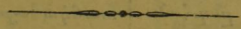
139

Եգիպտոս

140 Աբրահամ Մուրատեան

Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ

Տեղեկագիր Կաթողիկոսական Յանձնաժողովոյ .

Ընդ տաժանաց Նախագահութեամբ Տ. Սիմէոն Սրբազանի Ա. Ֆիւրեան, Ա. Ատենապետ Տիգրան Էֆէնտի Եւուսիֆեան ատենան ըստ ժամ 7 1/2 ին, ի ներկայութեան 35 երեսփոխանաց, որոց թիւն ի վերջէ յանդեցաւ 31 ի :

Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ

Տեղեկագիր Կաթողիկոսական Յանձնաժողովոյ .

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Գլխէք, Տեարք, որ այստրուան նիստն արտատուր կերպիւ զուժարուած է ըստ տառադրութեան Կաթողիկոսական Պատ. Յանձնաժողովոյ, Հետեորար մեր Օրակարգի միակ խնդիրն է յ'չեալ Յանձնաժողովոյն կողմանէ ներկայացեալ տեղեկագիրը. բայց Օրակարգի անցնել տալն, Գլխանիս վրայ կը գտնենք՝ Պատրիարքարանէ տուժարագրեալ և Մայր-Եկեղեցոյ Թաղական Խորհրդէն վաւերացեալ ուժն վանեցի պատգամուոր ազգայնոց ստորագրութեամբ հանձնարար մը, որ դարձեալ Կաթողիկոսական ընտրութեան պարագայից կը վերաբերի Սրբ.

ևօք Ժողովդ կուղէ՞ ըսել այն գրութեան ընթացումը :

ՁԵՐԱՋ Մ. ԷՖ. — Ես կտառադրեմ որ կարգացուի այդ հանրագիրն :

ՁԱՅՆԵՐ — Այո՛, այո՛, կարգացուի :

Հետեարար, ըստ պահանջման ժողովոյ, Ատենադպիր Էֆէնտի կընթեանու Հետեալ հանրագիրն :

Վսեմափայլ Տէր Ատենապետ Ազգային Երեսփոխանական Ժողովոյ և Ազգաւեր Տեարք Երեսփոխանք .

Ո և է խնդիր ի պաշտօնէ ազգային լինելոյ համար հարկ անհրաժեշտ է որ, նոյն ազգի գերագոյն իշխանութեան հեղինակութեամբն՝ կամ օրինօքն եղած լինի որոյ հեղինակութեան սահմանէն դուրս տեղի ունեցած որ և է գործառնութիւն մասնական՝ կամ օտար նկատելի է միշտ :

Մեր տաճկահայոցս գերագոյն իշխանութիւնը զինքը ներկայացնող Երեսփ.

Պատկ. Ժողովդ է, որ կը կառավարուի Սահմանադրութեամբ, այն է՝ պարտոց և իրաւանց հաւասարական սկզբամբ, որ արդարութեան սկզբունքն է. այս կերպով ազգային ու է ինդեր՝ որ Պատկ. Ժողովոյդ հեղինակութենէն կը բղխի, այն է միայն Սահմանադրական, և աղգային ինդեր. իսկ ասոր հակառակն ոչ Սահմանադրական է, և ոչ ազգային:

Արդ, Ա. տեսնելով որ 1884 Ապրիլ 2ին Արարատեան Մայր Աթոռոյ ընդհանրական կաթողիկոսին ընտրութեանը համար Պատկ. Ժողովդ Համագումար Ժողովոյ պատրաստած ցանկին վրայ Սահմանադրական ընտրութիւն մը կատարեց, և երեք ընտրելի նշանակեց Էջմիածնայ Սինօզին, և Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրն փոխանակ սահմանափակ ձեռնհասութեամբ մը, այն է պաշտօն տուաւ Ազգ. Պատկ. Ժողովոյդ 84ի ընտրութեան արդիւնքն պաշտպանել. ըսել էր Ամեն. Մակար Սրբազան պաշտօն և իրաւունք չունէր ուզած կերպովը քրուեարկելու, այլ Ժողովոյդ քուէից վրայ ուստահայոց քուէն յաւելլով միայն ընտրելին որոշել:

Բ. Լսելով որ Մակար Սրբազան հակառակ իւր պաշտօնին և պարտաւորութեան, որոյ աւանդապահն էր, և ոչ տէրը. տիրական իմն իրաւասութեամբ 130 ձայնիւ քուէ տուաւ, որով նախ Պատկ. Ժողովոյդ սահմանադրական արդիւնքն և Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր վստահութիւնն առ ոչինչ դէրեց, և այնու մեղանչեց իւր պաշտօնին դէմ, զի պաշտօնեայն ոչ թէ յսնձնէ ինչ կը խօսի, այլ 'ի պաշտօնէ. որովհետեւ Ամեն. Մակար Սրբազան 130 քուէ տարու

պաշտօնական ձայն չունէր, հետեւաբար Նորին Ամենապատուութիւնը յսնձնէ միայն խօսեցաւ և ոչ 'ի պաշտօնէ, ուստի իւր տուած 130 ձայնի քուէն իւր անհատական միակ ձայն կամ քուէն էր, և ոչ այլ ինչ: Յետոյ մեղանչեց նոյն իսկ Պատկ. Ժողովոյդ շարունակ մերժած Պալատեանիոյ կաթողիկոսի ընտրութեան այն յօդուածին դէմ, որոյ զօրութեամբ Ռուսոյ կողմանէ կը պահանջուէր որ, տաճկահայոց առաջնորդական փեմակներէն 45 քուէ երթայ Էջմիածին, և կրկնակի հաշուով ընտրուի կաթողիկոս, մինչդեռ Էջմիածնայ տաճարին մէջ բաց 'ի Պատկ. Ժողովոյդ քուէարկած երեք ընտրելեաց՝ ոչ 45 առաջնորդի քուէ կար, և ոչ էպպէս կրկնաթիւ քուէ, հետեւաբար Մակար Սրբազանի տուած 130 քուէն ըստ ամենայնի անուանական էր, և զոյութիւն չունէր, որ ըսել է եղած ընտրութիւնն սահմանադրութեան և Պալատեանիոյ զուգադիպական մի խառնուրդն էր՝ նոյն իսկ Ս. Սինօզի հեղինակութեամբ, առ որ ոչ պաշտօն ունէր, և ոչ իրաւասութիւն, Ահա այսպիսեաւ ոչ տաճկահայոց ձայնն յարգուեցաւ, ոչ Պալատեանիոյ յիշեալ յօդուածն, և ոչ Պատկ. Ժողովոյդ այն սիրալիր ազգակցութեան իրաւասութիւնն, որով 66ի ընտրական օրէնքն ընջելով 84ի յօդուորիչ օրէնքն դժեց 'ի հաւաստարպէս մասնակցութիւն համայն Հայոց յ'ընտրութիւն կաթողիկոսին իւրեանց:

Տեսաք երեւոյթսնք, թէպէտ և 'ի շնորհս մեր Օգոստոսափառ Օսմանեան հայրախնամ՝ կառավարութեան, Պատկ. Ժողովդ լիազօր դորձադիր մ'է Ազգ. Սահմանադրութեան, իսկ Ժողովուրդն

տէրն է անոր, ինչպէս որ ալ զիւր ներկայացուցին նոյն իրաւամբ ինք կընտրէ, բնականաբար իրեն վերապահելով ՚ի հակառակ պարագայի համեստութեան շրջանին մէջ պաշտպանել զիւր Սահմանադրութիւնն :

Հետևարար նկատելով որ, Արարատեան Մայր Աթոռոյ Գահակալին ընտրութեան հանգամանքներն բոլորովին հակառակ են Ազգ. Սահմանադրութեան և հակառակ Մակար Սրբազանի ստանձնած պատուիրակութեան պաշտօնին, վասն զի եթէ խնդիրն կերպարանափոխելով առարկուի որ, Պատկ. Ժողովոյդ 84ի ընտրական օրինաց համաձայն քուէարկած 62 քուէից վրայ Էջմիածնայ Ս. Սինօզն իւր 27 քուէից յաւելմամբ 89 համագումար քուէով կաթողիկոս ընտրած է Բարձրաշնորհ Ներսէս Սրբազան Պատրիարքն, ուրեմն հարկ էր զնորին Բարձրաշնորհ Սրբազնութիւնը միակ ընտրելի ներկայացնէր Վեհափառ Չարին, և եթէ յուցուած թագուն պատճառաւն երկրորդ ընտրելի մի ևս պէտք եղած է, դարձեալ հարկ էր որ Պատկ. Ժողովոյդ 84ի ընտրական օրինաց համաձայն քուէարկած 50 քուէից վրայ Ս. Սինօզն իւր 43 քուէից յաւելմամբ 63 համագումար քուէով Ամենապատիւ Խրիմեան Սրբազան Հայրեկն դնէր երկրորդ ընտրելի, առանց ընկրկելու այն թագուն պատճառին առջև, զոր Ս. Սինօզն իրաւունք ունենալ կարծելով հեռագրեց այսր պատճառ մը՝ որ ըստ պարտաւորութեան և իրաւանց՝ ընդունելն էր մեղապարտ և անհաճոյ բան երբէք չընդունենն :

Իսկ եթէ վերջապէս առարկուի թէ,

Վարժապետեան ըստ Սահմանադրութեան, և Մուրատեան ըստ Պալատէնիոյ ընտրուած են, այն ատեն ասի օրինաց Բարէշն մը կը լինի, որ ըստ օրինի չկընար ընդունել լինել ոչ Տաճկահայոց և ոչ Ռուսահայոց :

Նկատելով որ Էջմիածնայ Ս. Սինօզը Սահմանադրութեան և միանգամայն Պալատէնիոյ տրամադրութեանց հակառակ, կամ որ ճշմարտն է ըսել, ըստ հաճոյս պակսեցուցած է ընտրելի կաթողիկոսին ընդհանրական լինելու հանգամանքն, նոյնպէս և ըստ Մակար Սրբազանի հեռագրին, Էջմիածնայ ընտրողական Ժողովն Համազգային Ժողով լինելէ դադրած է, զի չունի իւր մէջ Համազգային ձայն, այն է մեծ մասին ձայնը :

Եւ նկատելով որ Բարձրաշնորհ Տ. Ներսէս Ս. Պատրիարք Հայրն, ինչպէս բարձրաց, նոյնպէս և մեզ յոյժ սիրելի լինելովն հանդերձ, արդարեւ արժանի է Մայր Աթոռոյ Գահակալութեան, բայց նկատելով նաեւ որ Էջմիածնայ Մասնաժողովը այսօրինակ ոչ ընդհանրական ընտրութեամբ մը թէ նորին Բարձր Սրբազնութեան արժանիքն կը վերաւորէ, և թէ Պատ. Ժողովոյդ և բոլոր Տաճկահայոցս պատուաբեր չէ, այլ իրաւանց բռնաբարտ թիւնը, օրինաց զեղծումը և մասնակի ազդեցութիւնը կաթողիկոս մը մը ծնաւ մեզ, և ոչ ազգն համբէն, և ահաճ իշգ առ այս նպատակ վերադրելի են Բարձր Ներսէս Պատրիարքի հրաժարականներն, զի ինչպէս որ ալ աներկբայ եմք նորին Բարձր Սրբազնութիւնն հաւատարիմ իւր Սահմանադրական ուխտին, և հաւատարիմ ազգային իրաւանց անվիճար պահպանութեանը, տեսնելով որ

բոլոր Տաճկահայը ներկայացնող էրես Պատ. Ժողովոյդ օրինական ձայնը էջմիածնայ Ս. Սինոզէն չը յարգուելով առօրին կոխուած է Սահմանադրութիւն և սրբալին իրաւունք, և իրեւ զգայուն սրգասէր բնապէս վշտակրելով, իւր ա Մակար Սրբազանն ունեցած անսահման վստահութեան այս սրբապիտան հետեւանաց վրայ, և միանգամայն պատշաճից օրինաց յարգութեամբ չկրնալով նաեւ ըսել թէ « ես ամենայն Հայոց օրինաւոր կամ թողիկոս լինելու համար հարկ անհրաժեշտ է որ ամենայն Հայոց օրինական ձայնն կոչէ զիս 'ի կամօղիկոսութիւն », ուստի « ես հիւանդ եմ, ես տկար եմ, ես չեմ կրնար կամ թողիկոս լինել ». ըսելով, ճշմարիտ ազգասիրի վայելելի վհահանձնութեամբ մինչեւ առ վեհափառ Ձարն իսկ հասոյց իւր հրաժարման ձայնն, և այսպիսեւ եւս յոյց տուաւ թէ մեծ մարդ է 'նԵՐՍԷՍ: Ահա այս ամենայն ուղիղ տեսութեամբ 'յամենայն զօրութենէ և 'յամենայն անձնէ կը բողոքեմք այս ապօրէն ընտրութեան դէմ, և խոնարհաբար կը 'յանձնեմք Ձեր աննախանձ ողւոյն, և անկեղծ ազգասիրութեան և իմաստութեան, և ակն ունիմք 'ի շնորհ Օսմանեան վեհափառ և Բարեխնամ կայսեր վայելելի մեղ շնորհեալ Սահմանադրական անբաճարարն ի իրաւունքն:

Մնամք խորին յարգանքօք

Առ Պատկառելի Ժողովդ մատուցեալ 7,500 ստորադիր հանրագրին պատգամաւորք, և միանգամայն վառաբուրականի ամենայն Հայոց հանրագրութեամբն կարգեալ և նոյն աշխարհի Ազգ. Երկու.

Ժողովոյ Ասենացեալ ճանիկեան և Ատենագպիր Ամիրճանեան էֆէնտիներու հետ առդիր ստորագրութեամբն վաւերացեալ փոխանորդք,

2. Աճեմեան	8. Կանթուրճեան
4. Ճոնեան	9. Շիրվանեան
10. Ասլանեան	11. Գալիկեան
9. Երկանեան	12. Թօխմախմեան

1884 Մայիս 24 Կ. Պօլիս

(Յէր էֆէնդէ)

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Դուստն պարտք կը համարի յիշեցնել որ մեր ներքին կանոնագրի 30րդ յօդուածոյ սքոմադրութեամբ՝ ու և է հանրագիր որ կը ներկայանայ Ազգ. Ժողովին, Յարաբերութեան Դիւանին կը յղուի ձեռաւ բարձով, առանց վէճի. հետեւաբար և ներկայ պարագայիս մէջ՝ օրինաց այն տրամադրութեան պէտք է հետեւել կարծեմ:

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Մ. ԷՅ. — Որովհետեւ կամ թողիկոսական խնդրոյն համար 'յարտաստօր նիստ գումարուած եւք այսօր և Յանձնաժողովն տեղեկագիր մը ունի ժողովոյն ներկայելի, և որովհետեւ ներկայացեալ հանրագիրն եւս այդ խնդրոյն հետ յարակցութիւն ունի, ուստի կառավարիկեմ ապ գրութիւնն վերապահել այդ խնդրոյն նիստասման պահուն:

ՊԱՐՈՂԻԿԵԱՆ Մ. ԷՅ. — Ես ալ կը կրկնեմ Մէլիկեան էֆէնտի առաջարկութիւնն, առաւել ևս պնդելով խնդրոյն կարեորութեան վրայ: Ասի բնգահանական խնդրի մէջ, եթէ սրգարեւ խորտախութիւն մը տեղի ունեցած է կամ թողիկոսական բնտրութեան մէջ, անշուշտ մէն մի երեսիփոսան խորին ցաւ սիրի զէպ: Սովորական խնդրոց նման այս հանրագիրն չկրնար նախաբանիչ Դիւանոց մէկուն յղուել, այլ հարկ է որ ուղղակի ժողովոյ բննութեան ենթարկուի:

ԱՂԱԲԷԳԵԱՆ Մ. ԷՖ. — Ոչ աղբուրթեամբ մտիկ ըրինք այդ գիրը որ թէ բարբաղբի է և թէ հարցադիր՝ որով կը հարցուի թէ՛ արդեօք կաթողիկոսական ընտրութիւնը ազդին մտախորանոց համաձայն եղանակաւ կատարուե՞լ է . . .

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — (Ընդմիջելով) Ազարկեան էֆէնտի, եթէ Մէլիքեան Էֆէնտիի առջադիրը կրկնե՞լ է, լաւ, իսկ եթէ կուզէք այդ խնդրազիրն մեկնել, սրահ մը վերջը նըկատողութեան պիտի ասնու՞մք զայն և յայնժամ կրնաք խօսք ասնու՞լ. ուստի թոյլ տուէր որ այս միջազէպն վերջացնելով, Օրակարգին անցնիմք :

ԱՂԱԲԷԳԵԱՆ Մ. ԷՖ. — Ես չեմ հասկընար, Ատենապետ էֆէնտի, թէ ի՞նչ օրէնքով կուզէք խօսքս արդէլու, զուք ինչպէ՞ս կրնաք իմ ըսելիքս գուշակել :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Հարկաւ Գիւանս չի կրնար զխանալ, բայց զուք զիտէք անշուշտ Ձեր եզրակացութիւնն, ուստի զայն յայտնեցէք, որպէս զի օրինական գործողութիւն մը կատարելէ յետոյ, անցնիմք մեր Օրակարգին :

ԱՂԱԲԷԳԵԱՆ Մ. ԷՖ. — Ես այս հանրագրին վրայ բացողութիւններ ունիմ տալիք : Հանրագրին ստորագրող Վանեցիք կը հարցնեն թէ՛ Ազգային Ժողովոյ Ապրիլ 2ի հանդիսուոր նստի որդուռն յարգուե՞լ է Էլմիածնայ մէջ թէ ոչ : Ոչ մէկերնիս գիտեմք զայս, ուստի Կաթողիկոսական Յանձնաժողովոյ Ս. Նախագահէն կողմանէր այս մասին հարկ եղած լուսարանութիւնը :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Ինչպէս լիչ մը առաջ յայտնեցի, մեր Օրակագն ճիշդ այդ խնդրոյն հետ աննշութիւն ունի, ուստի կը խնդր-

րեմ որ Ձեր խօսքերն նոյն պահան վերադառնէք :

Երևակախոսք՝ յամենուտ վիճարանութեան մտախորհելով, Ատենապետ էֆէնտի բաւի կը զնէ Մէլիքեան Մ. Էֆէնտիի առաջարկութիւնն զոր կը կրկնեն Պարոնիկեան և Ազարկեան Էֆէնտիք :

Հետևաբար Ժողովն Չ քուէի գէմ միւսնաթեմեամբ ԿԸՆԳՈՒՆԻ այն առաջարկի և ԿՈՐՈՒՄ Վանեցի ազգայնոց կողմանէ ներկայացուել Հանրագրին նկատողութեան ասնել :

Այս Ատենապետ Էֆէնտի կը հրաւիրէ զԱտենապետիք Էֆէնտին ըմբռնուել Կաթողիկոսական Յանձնաժողովոյ տեղեկագրին ինչպէս նաեւ Մտիար Սրբազանի մի հետագրին :

Մեծապատիւ Ատենապետ Էֆէնտի Ազգային Ընդհանուր Ժողովոյ .

Կաթողիկոսական Յանձնաժողովս ստացաւ Ձեր Մեծապատուութեան Մայիս 19 թուակիր այն պաշտօնագրին ուրով կը ծանուցանէք թէ՛ Ազգային Պատ. Ժողովն որոշած է որ 'ի Ս. Էլմիածին կատարուած Կաթողիկոսական ընտրական գործառնութեանց նկատմամբ Յանձնաժողովս զարժանն տեղեկագրէ առ Ազգային Ընդհանուր Ժողովն :

Յանձնաժողովս կը վաւթայ առ այս պատասխանել թէ՛ ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան Տեղակալ Տ. Տ. Մակար Սրբազան Արքեպիսկոպոսի 10 Մայիս 1884 թուականաւ առ Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրն ուղղեալ պաշտօնական հեռագրին 'ի ձեռին ունի միայն, որով նորին Բարձր Սրբաշնութիւն Տ. Տ. Մակար Սրբազան Արքեպիսկոպոս կը ծանուցանէ պաշտօնապէս, թէ

« ձայնից մեծագոյն առաւելութեամբ »
 ընտրուած է Կաթողիկոս ամենայն Հա-
 յոց Ամենապատիւ Տ. Տ. Ներսէս Սրբա-
 ղան Արքեպիսկոպոս Վարժապետեան
 Պատրիարք Հայոց Կոստաղնուպօլսոյ,
 հետեւապէս Կաթողիկոսական ընտրու-
 թեան գործողութիւնն աւարտած է :

Յանձնաժողովս առաւել քան զայս
 ու է պաշտօնական տեղեկութիւն մը
 չունի հարորդել Ազգային Պատկառելի
 Ժողովոյն :

Յանձնաժողովս այս առթիւ նկա-
 տելով որ ամենայն Հայոց Կաթողիկոսու-
 թեան Տեղակալ Տ. Տ. Մակար Սրբազան
 Արքեպիսկոպոս՝ իբրև պատուիրակ Օս-
 մանեան Հայոց՝ իւր հանրածանօթ իմաս-
 տութեամբ և խոհականութեամբ ՚ի գործ
 դրած է զնոյն պաշտօն, կառավարիչ
 Ազգային Պատ. Ժողովոյ՝ յանուն Օսման-
 եան Հայոց շնորհակալութիւն քուէար-
 կել վասն Նորին Բարձր Սրբազնութեան :

Եւ ըստ որում Ամենապատիւ Տ. Տ.
 Ներսէս Սրբազան Արքեպիսկոպոս Վար-
 ժապետեան Պատրիարք Հայոց Կ. Պօլսոյ,
 ընտրուած է Կաթողիկոս և Ծայրագոյն
 Պատրիարք ամենայն Հայոց, կառավար-
 րիչ Յանձնաժողովս որ Ազգային Պատ.
 Ընդհանուր Ժողովն պատգամաւորու-
 թիւն մը կազմէ, պաշտօն տալով նմա,
 որ յանուն և ի դիմաց Ազգային Ընդ-
 հանուր Ժողովոյ շնորհաւորէ զԱմենա-
 պատիւ Սրբազնութիւն Նորին այս ընտ-
 րութեան առթիւ :

Զայսօտիկ տեղեկագրելով առ Ազ-
 գային Պատ. Ընդհանուր Ժողովն,

Մնամք յարգանօք
 Ի դիմաց Կաթող Յանձնաժողովոյ
 Ներ-Նախագահ
 Սիւսեց Եպիսկ. Սեֆեքեան

Ատենադպիր Ատենապետ
 Յ. Թրոսեան Սերվիլիէն
 22 Մայիս 1884

Էջմիածին 10 Մայիս 1884

Ամենապատիւ Ներսէս Արքեպիսկո-
 պոս Պատրիարք Հայոց Ի Կ. Պօլիս .

Ձեր հեռագիրն մատուցի Ընտրու-
 ղական Ժողովին, որ մերժեց Ձեր հը-
 րածարականն, Ընտրողական Ժողովն
 ձայնից մեծագոյն առաւելութեամբ ընտ-
 րեց Ձեր Բարձր Սրբազնութիւնն Կաթո-
 ղիկոս ամենայն Հայոց : Կը մատուցա-
 նեմ իմ շնորհաւորութիւնս :

Տեղակալ Նախագահի Սինօզին
 ՄԱԿԱՐ ԱՐԲԵՊՍԿՈՊՈՍ

(Յեռ ընկերոջն)

ԹԵԿՐԵԱՆ Ա. ԷՖ. — Կը փոխաբէի
 զխոնալ թէ Կաթողիկոսական Յանձնաժող-
 վոյ տեղեկագիրն որ զանաղան առաջարկու-
 թեամբք կուզայ, անցեալ նստին մէջ իմ ներ-
 կայացուցած հարցմոնս պատասխանն ալ կը
 պարունակէ արդեօք :

ԱՏԵՆԱԳՊՈՐ ԷՖ. — Ձեր հարցումն ժա-
 մանակին յղուած է Դիւանիս կողմանէ առ
 Կաթողիկոսական Յանձնաժողովն : Եւ տոյն տե-
 ղեկագրին առաջին մասը արդէն Ձեր հարց-
 ման պատասխանն կը պարունակէ :

ՆՈՐԵԱՆ Յ. ԷՖ. — (Դեր-Ատենապետ
 Կաթողիկոսական Յանձնաժողովոյ) Իզմիրեան
 Սրբազան, որուն կը պարտիմք այս տեղեկա-
 գրին խորագրութիւնն, յուզարկաւորութեան
 պատճառաւ ժողովոյ սյսորուան նիստէն բա-
 ցալոյ կը գտնուի : Նորին Սրբազնութեանէն
 խնդրուած էր որ իբր տեղեկագրեր՝ հարկ եղած
 բացաբբութիւնն սայ յատենի Ժողովոյդ, և
 երբ քեզ մը վերջը գայ, հարկաւ պիտի խօսի-
 րայց այժմէն կը տեսնէք թէ որքան սահմա-
 նափակ է խնդիրն, և թէ խժժանայ ու վի-

ճարանութեանց տեղի շինոյ : Գաղով Կաթնաղբիկոսական խնայող սկզբունքին, այլ մասին Ազգային ժողովը իր որոշումը տուած է որ ոչն ու ոչ մէկ Յանձնաժողով չ'է կարող դէմ գալ այդ որոշման : Սակայն խել մը ենթադրութեանց մրայ հիմնելով, խորդաւանք և այլ բաներ գործածել բնու յերեւի չ'է . կըրնար վերադառնել Ձեր ըսելիքներն մինչև որ իրաց ելքն հասցոյի : Առ այժմ տեղեկութիւնք անհասկան են ըստ իս, և սէտք է ըստիպողաբար խնդրել մեր Պատուիրակէն որ փութով հարզդէ մեզ Կաթնաղբիկոսական ընտրական գործողութեանց տեղեկագիրն :

Սոյն տեղեկագրի խմբագրութեանն յետոյ, լրագրաց մէջ ալ կողպայինք թէ միջադէպ մը պատահեր է, բայց մենք պաշտօնական տեղեկութիւն չ'ենք ստացած . կըսուի նաեւ թէ Վարչութեան ձեռքն գրեր կան, այդ գրերն ալ տօհմաին հարդրութեամբ չ'են Յանձնաժողովոյ : Եթէ Ատենագետ էֆէնտի տեղեկութիւն մը ունի, թող հասնի հարդրագէլ մեզ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Պահ մը յառաջ կարգացուած տեղեկագիրն ստացայ Կաթնաղբիկոսական Յանձնաժողովոյ Նախագահ Սիմէոն Սըրբաղանի կողմանէ հետեւեալ նամակաւն (կ'ընթեան) :

Մեծապատիւ Ատենագետ Էֆ. Ազգային Ընդհանուր Ժողովոյ .

Կաթնաղբիկոսական Յանձնաժողովն ի նիստ գումարուելով՝ Ազգային Ընդհանուր Ժողովոյ կողմանէ առ ինքն ուղղեալ Մայիս 19 թուակիր պաշտօնագրոյն ի պատասխանի կը փութայ իւր տեղեկագիրն ներփակեալ յղել առ Մեծապատուութիւն Ձեր, և կը խնդրէ միանգամայն որ հասնիք ի նիստ գումարել զԱզգային Ընդհանուր Ժողովն յառաջիկայ

կայ Ուրբաթ օր առ ի ներկայել զտեղեկագիր Կաթնաղբիկոսական Յանձնաժողովոյ :

Մնամ աղօթարար
Ի դիմաց Կաթնաղբիկոսական Յանձնաժողովոյ
Գեր-Նախագահ
Սիմէոն Սարգս. Սեփեքեան

22 Մայիս 1884
Խորհրդարան Աւալածիոյ

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — (Շարունակելով) Բընական էր թէ երբ պատիւի կոչնագիր մը կատանայի, իմ դարտքս էր 'ի նիստ արտատու վր հրահրել զՊաղատէ, հետևարար գրեցինք Գեր. Փոխանորդ Հօր, որ հրահրողներն ըստորագրէ :

ԱՅՅՆԵՐ. — Շատ լաւ, Գիտնոր իր պաշտօնը կատարած է :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Նորեան էֆէնտին կըսէ թէ Եղիշիկեան Սրբաղան տատ ներկայ է որ հարկ եղած բացաղբութիւններն տայ, և երկրորդ, կըսէ թէ այն տեղեկագրի պատարաստութեանն յետոյ միջադէպ մը տեղի ունեցած է և պաշտօնագրեր կան Վարչութեան ձեռքը : Բայց Մայր-Գիտանն բնառ ու է ծանօթութիւն չունի այդ պաշտօնագրոյ մասին :

ՓԱՓԱՅԱՆ Ս. ԷՖ. — Այդ տեղեկագիրն հետագիր մը կը յիշեցնէ որ պաշտօնական գոյն ալ չունի, վասնզի Մակար Սրբաղան ո՛չ թէ իր Քուրբիոյ Հօյոց պատուիրակ իւր պարտքն կատարած է անով, 'ի պաշտօնէ տեղեկութիւն հարդրելով, այլ Պատրիարք Սրբաղանի կողմէ իրեն ուղղեալ հետագրին պատասխանած է : Հետագրին ընտրելի խօսք ալ չ'ընէր, այլ կը շնորհատրէ զՆերսէս Պատրիարք, մինչդեռ մենք խնայանք որ երկու քանոխտա ընտրուէր

են էլ միամտնայ Համագումար ժողովին մէջ: Հետեւաբար ես կը համակերպովմ Նորեանն է- ֆէնտի տն առաջարկութեան թէ՛ ժողովս պէտք է վերապահէ ինքզոյն ելրին, այսինքն Մակար Սրբազանի տեղեկագրին ժամանան:

Եւ որպէս զի մի գուցէ այդ տեղեկագրին երկարելով, վերս 'ի վերայ վրայոց յաւելումը, կառաջարկեմ հեռագրել առ Նորին Սրբաշու- թիւն որպէ՛սզի իւր պաշտօնին բնութեամբ, հաղորդէ մեզ կամ օրհիտական ընտրութեան տեղեկագրիւր:

ԱԸՎԱՃՅԱՆ Կ. ԷՖ. -- Փափազեան էֆէն- տի առաջարկն քուէի զրէք, Ատենայեալ է- ֆէնտի:

ԶԱՆԱԶԱՆ ՆՍԱՐԱՆՆԵՐԻ. — Կը կըրկ- նեմք. վիճարանութեան փակում:

ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ Ք. ԷՖ. — Յանձնաժող- վոյ այդ տեղեկագրին դէմ խօսք ունիմ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Երբ երեսօրտանոյ մէկ մասին կողմանէ վիճարանութեան փակումն կը պահանջուի, Գիտնին սրբաշն է՛ վիճարա- նութեան փակումն կամ շարունակութիւնը ժողովոյ քուէին ենթարկել, և ըստ այնմ խօսք տուլ կամ ոչ:

ԳՈՒՐԳԷՆ Յ. ԷՖ. — Ես ալ խօսք կու- ղեմ, Ատենայեալ էֆէնտի, ղեւ վիճարանու- թեան չմտնք:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Յոյտնեցի արդէն թէ առանց ժողովոյ կամայ զխնու, խօսք չեմ կրնար տալ:

ԳՈՒՐԳԷՆ Յ. ԷՖ. — Ուրեմն ժողովին կամ- բնէ հարցուցէք:

Ատենայեալ էֆ. ժողովոյ կամքն կը հար- ցնէ, որ 12ի դէմ 17 քուէիւր ԿՈՐՈՇԷ առանց լսելու զՎարդէն Յ. էֆէնտի, փահել վիճարա- նութիւնը:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Այդ, արտօնուեալ կարծիքներն կը միաբանին սկզբնական կէտի մը վրայ որ է՛ իրաց վիճակն 'ի նկատ առնելով, որ և իցէ վիճարանութեան չենթարկել այս օր կամ օրհիտական Մանած սղովոյ տեղեկագրին: Ուստի ժողովիւ կամը կը հարցնեմ նոյն՝ թէ արդեօք համաձայն է՞ սկզմամբ յետածոցել այս խնդրին մինչև 'ի ժամանումն պաշտօնական տեղեկագրի:

Ժողովն Ատենայեալ էֆէնտի սոյն յոյ- տարարութեան մասին իւր համաձայնութիւնն յայտնելով, Փափազեան էֆ. 'ի գիր կառնու իւր առաջարկն և կը ներկայէ Գիտնին:

« Ժողովն սնրասական նկատելով կամ ու- « ղիրասական Յանձնաժողովոյ ձեռք գտնուած « զրութիւնն ի մասին կամ օրհիտական ընտ- « թեան, կորոչէ հեռագրաւ խնդրել Մակար « Սրբաշանն որպէս զի կամ օրհիտական ընտ- « րութեան պաշտօնական տեղեկագրին ու- « զարկէ »:

ՊԵՐՊԷՐԵԱՆ Ռ. ԷՖ. — Եթէ առնուած տեղեկութիւններն անկողտար էին, ապա ուրեմն ինչո՞ւ Յանձնաժողովն Ազգային ժողովին բն- րալ ղանտք:

ՆՈՒՐԵԱՆ Յ. ԷՖ. — Որովս զի վերջն չ'ամբաստանէք, զմեզ թէ ինչո՞ւ լսեցինք:

ԶԵՐԱԶ Մ. ԷՖ. — Այս բանաձևին վրայ համաձայն չեմ:

ԳՈՒՐԳԷՆ Յ. ԷՖ. — Նոյնը կը կրկնեմ և ես:

ԶԵՐԱԶ Մ. ԷՖ. — Իրողութիւն մը կայ մեր առջև, զայն չ'գիտնալ ձևացնելն, ինքզինքնիս խորեւէ է: Կառավարութի Մահար Սրբազանին հորցում ուղղել, եթէ չ'պատասխանէ, կամ վեց ամիս յապաղէ իւր պատասխանն, ինչ պիտի ընենք: Պիտի յաւելում նաև թէ երբէք սովորութիւն չէ եղած որ Կաթողիկոսական ընտրութեան վերաբերեալ գործողութիւնք տեղեկագրուին առ մեզ: Ամենչէ գործնական ճամբան է՝ վիճարանիւ այն իրողութեան վրայ որ յայտ յանդիման մեր առջև կայ:

ՓԱՓԱԶԱՆ Ս. ԷՖ. — Եթէ ց'արդ տեղեկագիր չէր ըրկուէր, պատճառն այն էր որ Էջմիածնայ մէջ պատուիրակներ կ'ունենայինք որք ասոր Պօլիս գալով, համարատու կը լինէին ժողովոյս:

ԳՈՒՐԳԷՆ Յ. ԷՖ. — Խօսք կուզեմ:

ԶՕՊԱՆԵԱՆ Մ. ԷՖ. — Ատենասպետ էֆ. եթէ Գուրգէն էֆ. ևս նոյն իմաստիւ պիտի խօսի, խնդրեմ ժամավաճառ չընել զմեզ:

ԳՈՒՐԳԷՆ Յ. ԷՖ. — Պիտի հարցնեմ թէ՛ միթէ Յանձնաժողովոյ տեղեկագրին վրայ չենք կրնա՞ր խօսիլ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Առ այժմ ո՛չ, վասն զի ժողովս անբուական նկատեց արդէն զոյն, և որոշեց թէ՛ պէտք է սպասել պաշտօնական տեղեկագրին:

ԳՈՒՐԳԷՆ Յ. ԷՖ. — Ուրեմն, կը խընդրեմ Ատենասպետ էֆէնտի, որ Փախագեան էֆէնտի բանաձեւին բուժարկութեան վերջ, առաջին խօսքն ինձ տար:

ԱՏԵՆԱՂԻՐ ԷՖ. — Կ'արձանագրութի Զեր անուել:

ԱՂԱԲԷԳԵԱՆ Մ. ԷՖ. — Բարեփոխում մը պիտի առաջարկեմ Ատենասպետ էֆէնտի, թոյլ կուտա՞ք ուրեմն ինձ խօսիլ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Այո՛:

ԱՂԱԲԷԳԵԱՆ Մ. ԷՖ. — Փախագեան էֆէնտի բանաձեւին մէջ Մահար Սրբազանի խօսքը կայ, որ աւելորդ է: Ազգային ժողովս ուղղակի Մահար Սրբազանի հետ յարաբերութեան չ'է կարող մանել, մեր գործն Յանձնաժողովին հետ է: Ուստի պէտք է յանձնարարել Կաթողիկոսական Յանձնաժողովին՝ վերջով տեղեկութիւն ստանալ Էջմիածնայ մէջ կատարուած ընտրութեան պարագայի վրայ և մեզ տեղեկագրել: Նա՛ կարող է գրել առ Մահար Սրբազան և տեղեկանալ:

(Աղաբէգեան Մ. էֆէնտի այն ղիտողութիւնն կրկնուելով 'ի բազմաց, Փախագեան էֆէնտի եւս կը համակերպի այն բարեփոխութեան: Բայց խորագրութեան մասին Նուրեան էֆէնտի և ուրիշ Երեսփոխանաց կողմանէ եղած զանազան ղիտողութեանց վրայ խորհրդակցուել ետքը, Գլխանին կողմանէ հետեւեալ բանաձեւն կ'առաջարկուի:

« Ժողովն անբաւական նկատելով Կաթողիկոսական Յանձնաժողովոյ ձեռք գտնուած գրութիւնք 'ի մասին Կաթողիկոսական ընտրութեան, ինչպէս նոյն իսկ Յանձնաժողովն ալ հաստատեց, կորոշէ յանձնարարել յիշեալ Յանձնաժողովին, որ փութով ստանայ Կաթողիկոսական ընտրութեան պաշտօնական տեղեկագիրը և մատուցանէ ժողովիս »:

ՓԱՆՈՍԵԱՆ Կ. ԷՖ. — Կ'առաջարկեմ որ այս բանաձեւն մէջ տեղեկագիր բոսին կցուի և մտքամասն բար:

ԹԵՎՐԵԱՆ Ա. ԷՖ. — Ինչո՞ւ որոշեալ սրայմտնածամ մը չ'է նշանակուած այդ բանաձեւի մէջ. միթէ՞ կարելի չ'է որ կաթողիկոս տական Տեղակալ Սրբազանի տեղեկացիրն յայտը :

ՆՈՒՐԵԱՆ Յ. ԷՖ. — Խնդրեմ, այդ տեսակ տարոյական մտածումներ մի՛ ունենաք : Ինչպէ՞ս կարելի է պայմանածամ սրոշել այս օրինակ ծանր խնդրոց մէջ :

Յամենուտ Երեսօխտանք բուէ պահանջելով, Ատենապետ էֆէնտի քուէի կը դնէ 'ի Գիւտնէ ներկայացուել բանածենն որ՞ ընդ. դէմ երկու քուէից, միաձայնութեամբ Կ՛ԸՆ. ԳՈՒՆՈՒԻ :

Ատենը կը վերնոյ ժամ 9 ին, յաջորդ իրան 15 օրէն գումարուելու որոշմամբ :

Ատենազպիր Յ. ԱՐԵԱՎՈՒՆԻ

Ատենապետ Տ. ԵՈՒՍՈՒՅԵԱՆ

[Faint, mostly illegible text in the right column, possibly bleed-through or very light printing.]

[Faint, mostly illegible text in the left column, possibly bleed-through or very light printing.]

ԱՋԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԴԱՄՔ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՑ

1.	Տ.	Խորէն	Արքեպս.	Նար—Պէյ	Ա.	Արեւ-դէր
2.	»	Ուիմէն	Եպս.	Սէֆէրեան	Բ.	»
3.	»	Մատթէոս	»	Իզմիրլեան		
4.	»	Գարեգլին	Վրդ.	Թաթարեան		
5.	»	Վահան	»	Տ. Մինասեան	Ա.	Արեւ-դէր
6.	»	Տաճատ	»	Ոսկանեան	Բ.	»
7.	»	Յակոբ	»	Ա. Փափազեան		
8.	»	Յովհաննէս	»	Արշարունի		
9.	»	Յովհաննէս	Գէյ.	Մկրեան		
10.	»	Սահակ	»	Տ. Սարգսեան		
11.	»	Սուքիաս	»	Ստեփանեան		
12.	»	Գրիգոր	»	Աճէմեան		
13.	»	Խորէն	»	Փէհլիվանեան		
14.	»	Կարապետ	»	Սէթեան		

ԱՆԴԱՄՔ ՔԱՂԱՔՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՑ

1.	Աղնաւորեան	Յովհաննէս	Էֆէնտի		
2.	Այվազեան	Տօք. Նշան	»	Բ.	Արեւ-դէր
3.	Գըլըճճրեան	Գէորգ	»		
4.	Թորոսեան	Յովհաննէս	»	Ա.	Արեւ-դէր
5.	Խըտըրեան	Գրիգոր	»		
6.	Խօրասանճեան	Թովմաս	»		
7.	Հաղարեան	Կարապետ	»		
8.	Հալաճեան	Բարսեղ	»	Բ.	Արեւ-դէր
9.	Մաքսուտեան	Սիմոն	Պէյ	Ա.	»
10.	Մամիկոնեան	Միքայէլ	Էֆէնտի		
11.	Պապօեան	Պապի	»		
12.	Սթիմարաճեան	Գէորգ	»		
13.	Փէշտիմալճեան	Տօքթօր Տիգրան	»		
14.	Բիւրքճիխանլեան	Կարապետ	»		

ՊԱՐՈՒՆԿՈՒԹԻՒՆ

Օ Ր Ա. Կ Ա. Ր Գ.

Տեղեկագիր Կաթողիկոսական Յանձնաժողովոյ .
